

dringsforslag, det har stillet; thi det forekommer mig ikke at være et Tegn paa Moderation, at der har været Anledning til at gjøre 13 forskjellige Indstillinger. Blandt disse Endringsforslag er der flere, som jeg kan tiltræde, andre, hvis Vedtagelse jeg derimod maa fravaabe og nogle — dog heldigviis kun nogle enkelte — som jeg maa modsætte mig. Det første af Udvalget stillede Endringsforslag kan jeg ganske tiltræde, idet jeg finder det fuldstændigt i sin Orden, at de communale Bestyrelser faae nogen Indflydelse paa Valget ved at gjøre Forslag dertil. — Endringsforslaget under Nr. 3 opfatter jeg nærmest — og jeg troer i saa Henseende at have forstaaet den ærede Ordfører rigtigt — som en Henstilling til vedkommende Communer om fremtidig at benytte leiet Arbeidskraft eller Accordarbejde istedetfor Naturalarbejde. Forslaget har ved Siden deraf ganske vist en anden Betydning, nemlig den, at man gennem denne Lov bemyndiger Communerne til særskilt at afløse denne Deel af Naturalarbejdet, men jeg finder ikke, at der deraf kan udledes overveieende Betænkkeligheder imod at gaae ind paa Endringsforslaget, idet jeg, som jeg oftere har udtalt, i Principet betragter det som rigtigt saameget som muligt at komme bort fra Naturalarbejde. — Under Nr. 4 møder jeg et af de Endringsforslag, som jeg maa modsætte mig. Jeg troer ikke, at den Betragtning, den ærede Ordfører og flere ærede Medlemmer have gjort gjældende til Støtte derfor, har saa stor Vægt, som man har villet tillægge den, og navnlig troer jeg, at man let kommer til at gjøre sig overdroene Forestillinger om den Byrdes Størrelse, der ved Lovudkastets Regler blive lagte paa Klitcommunerne og Kliteierne. Jeg skal tillade mig at ophvise Thinget om, at dersom man tager Budgettet for 1867—68 til Udgangspunkt, vil den Deel af Arbejdet, som efter de hidtil bestaaende Regler har paahvilet Klitfognene, udgjøre 5,347 Rd., medens den Udgift, som efter Lovudkastets Regler vil komme til at paahvile Sandflugtscommunerne, vil være omtrent 3,900 Rd., hvori dog ikke er medregnet Klitfogvernes Lønning, og naar man seer hen til, at samtlige Sandflugtscommuner i disse 4 Aalter have et Hartkorn

af 19,332 Tdr., vil man finde, at Byrden pr. Td. Hartkorn efter Lovudkastets Regler bliver for dem ca. 18 f. pr. Td. Hartkorn. Det er denne Byrde, som man anseer det nødvendigt end yderligere at formindste. Jeg maa dog endnu bemærke, at den Byrde, der hidtil har paahvilet Klitfognene, og som, efter hvad jeg før bemærkede, udgjorde 5,347 Rd., hvilede paa lidt over 13,000 Tdr. Hartkorn, og det viser sig altsaa, at Klitfognene hidtil have baaeret en Byrde af 38 St. pr. Td. Hartkorn, medens Klitcommunerne efter Lovudkastet, som sagt, kun ville komme til at bære en Byrde af ca. 18 f. pr. Td. Hartkorn. Det er imidlertid indlysende, at der, foruden Klitfognets Bidrag som Deel af Communen, vil komme til at paahvile dets Beboere, forsaavidt de eie Klitter, en ikke ubetydelig Udgift; men jeg har allerede tidligere gjort opmærksom paa, at det forekommer mig, at en Deel og en ikke ubetydelig Deel af Udgiften rettelig og nødvendigviis bør paalægges Eieren selv, saaledes at han kun kan vente og forlange et passende Bidrag af det Offentlige til Beskyttelse for sin Eiendom, hvorimod han paa ingen Maade maa unddrages fra selv at yde Bidrag dertil. See vi nu hen til, hvorledes disse Lodseiere ville være stillede efter Lovkastets uforandrede Vedtagelse, bliver det ganske vist noget vanskeligt med Nødsagtighed at opgjøre Regnestykket, men efter de Oplysninger, som foreligge, ville samtlige Klitstrækninger i disse fire Aalter udgjøre nogle og fyrgethyve Tusinde Tdr. Land, og Kliteierne selv ville da komme til at bære en Udgift af mellem 3,500 og 4,000 Rd., hvilken, fordeelt paa Arealen, giver 8 St. pr. Td. Land. Jeg tilføjer her, at der ved alle disse Beregninger er affect fra den Løn, som Communen vil give sine Klitfogder og eventuelt sit Medlem af Sandflugtscommissionen; det er kun Arbejdsudgiften, hvorom her er Tale. Det vil altsaa sees, at den uforandrede Gjennemførelse af Lovudkastet vil lægge en Byrde paa Lodseierne af omtrent 8 f. pr. Td. Land af deres Kliteiendomme og paa Klitcommunerne en Udgift af omtrent 18 f. pr. Td. Hartkorn, medens Klitfognene hidtil efter de nu bestaaende Forhold have baaeret en Udgift af 38 f. pr. Td. Hartkorn. Jeg troer ikke,